

**Comhairle Contae
Dhún na nGall**
Donegal County Council

Athrú Uimh. 1 (Iúil 2013) ar Phlean Forbartha Contae Dhún na nGall 2012-2018

Nóta:

- Taispeántar téacs le scrios le líne dhubh tríd.
- Taispeántar téacs le cur isteach i [litreacha gorma](#))

Caibidil 4 Infreastruchtúr

4.1 Iompar

Aidhm:

Naisc ardchaighdeáin straitéiseacha Náisiúnta agus Réigiúnacha leis an fharraige, leis an aer agus leis an iarnród as Dún na nGall chuig Geatabhealaí eile, láithreacha agus margai a bhaint amach; soláthar a dhéanamh do nascacht ardchaighdeáin laistigh den Chontae ag teacht leis an Chroí-Straitéis; agus an inrochtaineacht is fearr agus gluaiseacht éasca a sheachadadh chun soláthar a dhéanamh d'fhorbairt eacnamaíochta, shóisialta agus chomhshaoil an Chontae amach anseo.

4.1.1 Cúlra

Tá líonra iompair ardchaighdeáin agus inbhuanaithe mar mhír ríthábhachtach ó thaobh fás agus forbairt ar fud gach réimse d'fhorbairt shóisialta, chomhshaoil agus eacnamaíochta. Tá tábhacht ar leith ag baint leis an líonra iompair ó thaobh infheistíocht a mhealladh, tionscal na turasoíreachta a fhorbairt, aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide agus áiteanna agus pobail inbhuanaithe a chruthú. Tá an Straitéis Iompair atá leagtha amach sa chaibidil seo ceangailte go dlúth le agus eascraíonn sí ón Chroí-Straitéis a leagtar amach i gCaibidil 2. Tá cur i bhfeidhm an ordlathas lonnaithe (tagraíonn léarscáil 1) i bpáirt spleách ar bhun-naisc iompair timpeall an chontae, ag leibhéal straitéiseach, ag leibhéal idirchontae agus ag leibhéal áitiúil.

An Comhthéacs Straitéiseach

Cuireann an NSS roinnt prionsabal straitéiseach ar fáil a thacaíonn leis an chur chuige Náisiúnta i leith tosaíocht a thabhairt d'infreastruchtúr eacnamaíochta agus é a aithint lena n-áirítear aird a tharraingt ar phríomhlíonraí iompair a bheidh mar bhonn taca le forbairt réigiúnach chothromaithe. Déantar na prionsabail seo a thabhairt chun cinn tríd na Treoirínte Pleanála Réigiúnacha, 2010-2022. Aithníonn na treoirínte seo go bhfuil easpaí in infreastruchtúir iompair laistigh den Réigiún a bhfuil infheistíocht de dhíth air amach anseo in ainneoin roinnt feabhsuithe infreastruchtúir suntasacha le roinnt blianta anuas. Maidir le hiompar, luann na RPGanna Iompar Poiblí, Bóithre (ar a n-áirítear an Trasbhóthar Thuaidh mar a dtugtar breac-chuntas air in sna Treoirínte Pleanála Réigiúnacha), Iarnród, Aerfoirt, Calafóirt, Rothaíocht agus Siúlóid mar réimse bunúsach infheistíochta tosaíochta. Breithnítear go bhfuil naschtacht idir Réigiún na Teorann agus Tuaisceart Éireann a bheith ríthábhachtach d'fhorbairt amach anseo mar aon le naschtacht le réigiúin eile in Éirinn. Is breithniú bunúsach é lánpháirtíú leis an Straitéis Forbartha Réigiúnach ó thaobh straitéisí a fhorbairt don Réigiún.

Tá na tosaíochtaí infheistíochta Náisiúnta leagtha amach sa Phlean Forbartha Náisiúnta agus in Iompar 21, 2006-2015. Tá straitéis iompair reatha na hÉireann leagtha amach i 'Taisteal Níos Cliste – Todhchaí an Iompair Inbhuanaithe, 2009-2020 ina bhfuil spriocanna uailmhianacha don athrú módúil (ag athrú go dtí modhanna taistil éagsúil ón iompar atá bunaithe ar an mbóthar, an mótarharr príobháideach ach go háirithe), astuithe iompair a laghdú agus plódú tráchta a éascú. Leagann sí amach raon beart atá leagtha amach chun taisteal níos cliste a spreagadh, rogha iompair a sheachadadh, éifeachtúlacht an iompair innealta a fheabhsú, agus seachadadh beartas níos lánpháirtithe a chinntiú.

I mí Eanáir 2012 d'fhoilsigh An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil 'Pleanáil Spásúil agus Bóithre Náisiúnta: Treoracha d'Údaráis Phleanála' (Treoracha na RCPRÁ). Leag na treoracha amach gnéithe beartais phleanála i dtaca le forbraíocht a imríonn tionchar ar bhóithre náisiúnta agus ar bhóithre den dara grád, ina measc mótarbhealaí agus acomhail ghaolmhara, lasmuigh de na zónanna luasteorann 50-60kph fá choinne cathracha, bailte agus sráidbhailte. Eisíodh na treoracha seo faoi Alt 28 den Acht Pleanála agus Forbartha 2000 (mar a leasaíodh) agus ní mór d'údaráis phleanála agus do An Bord Pleanála na treoracha a chur san áireamh agus iad i mbun a gcuid feidhmeanna faoi na hAchtanna Pleanála.

Déanann na treoirlínte náisiúnta maidir le forbairtí a thugann rochtain ar bhóithre Náisiúnta soláthar i leith chosaint na hinfheistíochta in infreastruchtúr iompair. Tá sé seo fós faoi athbhreithniú agus molann sé cur chuige comhoibritheach idir na húdaráis phleanála agus an tÚdarás um Bóithre Náisiúnta (NRA).

4.1.2 Cuspóirí

- T-O-1:** Naisc ardchaighdeáin straitéiseacha Náisiúnta agus Réigiúnacha leis an fharraige, leis an aer agus leis an iarnród as Dún na nGall chuig Geatabhealaí, láithreacha agus margaí eile a bhaint amach.
- T-O-2:** Soláthar a dhéanamh do naschtacht ardchaighdeáin laistigh den Chontae ag teacht leis an Chroí-Straitéis trí Líonra Straitéiseach Bóithre d'ardcháilíocht a chur chun tosaigh, mar atá aitheanta ar Léarscáil 3a.
- T-O-3:** An inrochtaineacht is fearr agus gluaiseacht éasca a sheachadadh agus tograí cuí maidir leis an athrú módúil a éascú.
- T-O-4:** Rochtain mhaith ar láithreacha na mórghníomhaíochtaí eacnamaíochta a sholáthar.
- T-O-5:** Cumas iompair agus sábháilteacht na mbóithre Náisiúnta agus bóithre réigiúnacha sonraithe na mbealaí straitéiseacha eile a chosaint.
- T-O-6:** Ná slite agus na bealaí a chosaint agus na tailte atá riachtanach do thionscadail feabhsúcháin iompair mar a aithníodh i gCaibidil 9 a chosaint.
- T-O-7:** Tacú le soláthar an naisc iarnróid idir Geatabhealach nasctha Leitir Ceanainn/Dhoire agus chuig Sligeach fosta agus chun tacú le hathoscailt Shlí Iarnróid an Iarthair as Baile Átha an Rí go Sligeach.
- T-O-8:** Tacú le forbairt chúil agus le rochtain ar chalafoirt agus ar aerfoirt
- T-O-9:** Tacú le forbairt agus le leathnú na seirbhísí iompair phoiblí lena n-áirítear An Tionscnamh Iompair Tuaithe.
- T-O-10:** Tacú le feabhas cuí a dhéanamh ar an rochtain ar oileáin amach ón gcósta.
- T-O-11:** Naisc iompair trasteorann a neartú (ar a n-áirítear Conair Iompair an Iarthair A5) agus tacú le naisc nua.

4.1.3 Beartais Iompair

Ghinearálta

- T-P-1** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacú le forbairt chuí, le leathnú agus le feabhsú líonra iompair Dhún na nGall, [ar a n-áirítear an Líonra Straitéiseach Bóithre \(féach Léarscáil 3a\)](#), agus sin a éascú de réir na croí-straitéise faoi réir breithnuithe comhshaoil, sábháilteachta agus pleanála eile.
- T-P-2** Tá de bheartas ag an Chomhairle bheith ag obair i gcomhpháirtíocht le húdaráis Thuaisceart Éireann nasc iompair trasteorann atá ann a neartú (ar a n-áirítear Conair Iompair an Iarthair A5) agus tacú le forbairt nasc nua.
- T-P-3** Is beartas de chuid na Comhairle é gan forbairt a chuirfeadh cur i bhfeidhm scéim iompair a aithníodh sa phlean forbartha i mbaol a cheadú.
- T-P-4** Is beartas de chuid na Comhairle é forbairt chuí na réiteach iompair ilmhódúil inacmhainne a chuireann roghanna iompair dáiríre ar nós stad agus síob, rothaíocht agus coisithe, seirbhísí bus agus tacsáí; agus infreastruchtúr coimhdeach ar fáil do phobail agus do ghlúnta amach romhainn a éascú;
- T-P-5** Is beartas de chuid na Comhairle é soláthar, feabhas agus leathnú na gcosán agus na soilse ag áiteanna cuí a lorg faoi réir breithnuithe comhshaoil, sábháilteachta agus fóntais.
- T-P-6** Is beartas de chuid na Comhairle é tograí forbartha a iarraidh chun soláthar leordhóthanach a chur ar fáil maidir le carrchlós agus socruithe seirbhísithe gaolmhara. Cinnfear an t-achar cruinn carrchlóis de réir na dtréithe forbartha sonracha agus de réir láitheach na forbartha sin ag féachaint do na caighdeáin atá leagtha amach i gCaibidil 9 Caighdeáin Forbartha agus Teicniúla. Is féidir glacadh le líon spásanna carrchlóis níos lú sna himthosca seo a leanas:
- Sa chás go mbeidh sé mar chuid de phacáiste beart chun modhanna eile iompair a chur chun cinn trí Mheasúnú Tráchtá agus Iompair; nó
 - Sa chás go mbeidh an fhorbairt in áit a bhfuil rochtain ard air agus a bhfuil freastal maith á dhéanamh ag iompar poiblí uirthi; nó
 - Sa chás go mbainfeadh an fhorbairt leas as na spásanna atá ar fáil i gcarrchlóis phoiblí máguaird, go n-oscloídh carrchlóis de ghnáth d'úsáid phoiblí nó do pháirceáil carranna ar an tsráid; nó
 - Sa chás go mbeidh sé soiléir don Údarás Pleanála go bhfuil úsáid i rith an lae ar cheann de na húsáidí agus gur úsáid i rith an tráthnóna atá san úsáid eile; nó
 - Sa chás gur féidir a bhunú go dtugann baill den phobal cuairt ar an láithreán trí chóiste/bus; nó
 - Sa chás go gcuideodh cleachtadh solúbthachta le caomhnú na hoidhreachtá tógtha nó nádúrtha, go gcuideodh sé le ceantair a bhfuil athnuachan de dhíth orthu, go ndéanfadh sé caighdeán forbartha níos fearr a éascú nó athúsáid tairbheach foirgnimh atá ann cheana féin a éascú.

Le linn don Chomhairle a bheith ag déanamh measúnaithe ar fhorálacha carrchlóis, éileoidh sí go ndéanfar roinnt spásanna atá le soláthar a choinneáil do dhaoine faoi mhíchumas de réir sárchleachtais. Sa chás go nglacfar le leibhéal níos ísle soláthar carrchlóis, ní bheidh feidhm aige seo le líon na spásanna coinnithe atá le soláthar.

- T-P-7** Tá de bheartas ag an Chomhairle a éileamh go gcuirfear lánaí rothaíochta, seastáin agus saoráidí coimhdeacha ar fáil i dtograí forbartha cuí ag féachaint do na caighdeáin atá leagtha amach i gCaibidil 9 Caighdeáin Forbartha agus Teicniúla.
- T-P-8** Is beartas de chuid na Comhairle é gan Treochomharthaí a cheadú ach amháin sa chás go mbaineann siad le gnó/forbairt, nó i/ag garchomharsanacht na bpríomhacomhal a thugann treoir chuig gnó/forbairt sa chás go mbíonn siad:
- go hiomlán treo-aimsitheach ó thaobh nádúr de;
 - ar scála a bheadh cuí ó thaobh feidhme treo-aimsitheach agus a láithreach óstach. Beidh comharthaí amuigh faoin tuath ar scála beag.
- T-P-9** Tá de bheartas ag an Chomhairle gan Comharthaíocht Fógraíochta ghinearálta a cheadú ach amháin sa chás go mbaineann an chomharthaíocht sin le gnó/forbairt laistigh de theorainneacha Lár an Bhaile i lonnaíochtaí Aicme 2 agus 3 nó laistigh de bhailte Aicme 4 na Lár Bailte Inaitheanta.
- T-P-10** Tá de bheartas ag an Chomhairle gan Comharthaíocht Léirmhínte/Eolais Ghinearálta de nádúr neamhthráchtála a cheadú ach amháin ar leataobhanna, i bpáirceanna, i gcarrchlóis phoiblí, ag pointí féachana nó ag pointí eile a bhfuil tábhacht stairiúil, tíreolaíochta, eolaíochta, litríochta nó ailtireachta ag baint leo.
- T-P-11** Tá de bheartas ag an Chomhairle gan comharthaíocht Ainm/Fáilte don Chontae, don Bhaile/Sráidbhaile, don Cheantar Geografach Sonrach (lena n-áirítear comharthaí do bhrandaí turasóireachta geografacha sonracha) ach amháin ag pointí iontrála chuig: an chontae, chuig an bhaile/an tsráidbhaile atá i gceist, nó chuig ceantair gheografacha (m.sh Bealach Féich/Srath an Urláir, An Ghaeltacht, Leithinis Fhanaide srl) sa chás gurb é ainm/suaitheantas an chontae, an bhaile/sráidbhaile ar leith nó branda turasóireachta mar an mhír cheannasach más cuí.
- T-P-12** Is beartas de chuid na Comhairle é gan comharthaíocht a cheadú ach amháin do phríomhthaitneamhachtaí turasóireachta (m.sh Ionaid Oidhreacht, Músaeim, Ionaid Léirmhínte srl), Bealaí Turasóireachta, Saoráidí Pobail, (m.sh ionaid pobail, saoráidí spóirt srl) nó Príomhshaoráidí Poiblí nó Infreastruchtúir (m.sh Saoráidí carrchlóis, Oifig an Phoist, Ospidéal, Ionaid Sláinte, Leabharlanna, leithris phoiblí, láithreáin áiseanna chathartha, aerfoirt srl) maidir leis an fhorbairt atá i gceist, ag na pointí iontrála chuig an bhaile/an tsráidbhaile óstach, nó ag nó i ngarchomharsanacht na bpríomhacomhal a théann chuig an fhorbairt atá i gceist. Ag láithreacha den sórt seo, déanfar comharthaíocht d'ílsaoráidí/d'íltaitneamhachtaí a thabhairt le chéile ar aon chomhartha amháin. Beidh dath donn agus bán ar chomharthaí do Thaitneamheachtaí/do Bhealaí Turasóireachta. Go ginearálta beidh dath dubh agus bán ar chomharthaí do shaoráidí poiblí/pobail. Beidh formhór na gcomharthaí do charrchlóis/iompair gorm agus bán den chuid is mó. Beidh lógónna/siombail mar ghné cheannasach de chomharthaí den sórt sin. Beidh siombail a aithnítear go hidirnáisiúnta a bhfuil nádúr neamhthráchtála ag baint leo mar ghné cheannasach de chomharthaí den sórt seo.
- T-P-13** Tá de bheartas ag an Chomhairle go dtiocfaidh gach togra comharthaíochta leis na nithe seo a leanas
- Nach gcuirfidh siad isteach ar shábháilteacht bóithre.
 - Go mbeidh siad ar ardchaighdeán físe ó thaobh deartha, datha agus ábhar.
 - Go mbeidh siad ar scála/de charachtar a bheidh oiriúnach don fhoirgneamh atá i gceist agus don timpeallacht tíosach de réir mar is cuí.
 - Nach mbainfidh siad ón oidhreacht thógtha nó nádúrtha.
 - Go gcloífeadh siad le beartais a bhaineann le haghaidheanna siopaí atá leagtha amach sna Beartais um Dhearadh Uirbeach (CS-P-5 go CS-P-15, caibidil 2).

- T-P-14** Is é beartas de chuid na Comhairle é:
- Comhlíonfaidh gach comhartha a chuireann comhlachtaí poiblí in airde na forálacha atá in Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, san Ordú Logainmneacha (Ceantair Ghaeltachta) 2004, sna Rialacháin Comharthaí I.R. Uimh 391 de 2008 agus i Lámhleabhar na Tráchta Bóithre maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chineálacha éagsúla comharthaí.
 - Beidh gach comhartha Gnó/Pobail i nGaeilge amháin nó sa dá theanga agus cuirfear an Ghaeilge in airde ar dtús agus ní bheidh sí níos lú ná na teangacha eile atá in úsáid agus beidh sí chomh suntasach céanna leo.
- T-P-15** Is beartas de chuid na Comhairle é a éileamh go gcomhlíonfadh gach togra forbartha leis na Caighdeáin Forbartha agus Teicniúla atá leagtha amach i gCaibidil 10 chun sábháilteacht ar bhóithre a chur chun cinn.

An Líonra Straitéiseach Bóithre

Aithníodh an líonra straitéiseach bóithre ar Léarscáil 3 3a agus sa Chroí-Straitéis agus tá sé comhdhéanta de bhóithre Náisiúnta agus de bhóithre roinnt bóithre réigiúnacha straitéiseacha atá aitheanta ag an Chomhairle mar bhóithre a bhfuil tábhacht straitéiseach leo mar go mbíonn líon mór tráchta orthu, rud a éascaíonn gluaiseacht éifeachtúil tráchta idir lonnaíochtaí laistigh den Chontae agus lasmuigh de. Tá an líonra Bóithre Straitéiseach rithabhachtach maidir le hinfheidhmiú an ordlathais lonnaíochta a chuirtear i láthair ag Léarscáil 1. Is é an cuspóir atá leis an Líonra Straitéiseach Bóithre a aithint ná cur le hinfheidhmiú na croí-straitéise agus an orathais lonnaíochta, agus chun tábhacht straitéiseach na naschachta cuí ar fud an Chontae a léiriú, go háirithe idir lonnaíochtaí Aicme 2 agus Geatabhealach Leitir Ceanainn, a chuirtear i láthair i Léarscáil 1.

Laistigh den 'Líonra Straitéiseach Bóithre' tugtar leibhéal níos airde de thábhacht straitéiseach do Phríomhbhóithre Náisiúnta agus do Bhóithre Náisiúnta den Dara Grád (agus don R238 ó Bhun Cranncha go Ceann an Droichid) trí Bheartas T-P-16 a chur i bhfeidhm (rochtain amach ar Bhóithre Náisiúnta) mar go bhfuil na bóithre seo, ach go háirithe uilig, mar chuid de Chonair an Atlantaigh, agus déanann siad soláthar do rochtain sheachtrach nó nascann ionaid daonra an Gheatabhealaigh. Déanfar cumas iompair, éifeachtúlacht agus sábháilteacht na mBóithre Réigiúnacha, atá mar chuid den Líonra Straitéiseach Bóithre, a chosaint go cuí trí Chuspóir T-O-5 agus trí Bheartais T-P-15, T-P-17 agus T-P-19, agus déanfar éifeachtacht an chur chuige seo a mhonatóiriú.

Go hiondúil déantar feabhsuithe bóithre thar thréimhsí fada agus beidh ar an Chontae brath go mór ar an infreastruchtúr atá ann cheana féin sa ghearrthéarma/sa mheántéarma. Dá bhrí sin tá sé tábhachtach, go ndéanfar caighdeán agus cumas iompair na mbealaí atá ann cheana féin a chosaint amach anseo.

- T-P-16** Is beartas de chuid na Comhairle é gan cead a thabhairt d'fhorbairtí a bhfuil bealaí isteach nua de dhíth orthu nó forbairtí a mbeadh níos mó tráchta ag pointí rochtana atá ann cheana féin chuig Bóithre Náisiúnta, a bhfuil luasteorainn de níos mó ná 60kph orthu, nó chuig bóithre a cóireáladh chuig caighdeáin na mBóithre Náisiúnta, (An Líonra Straitéiseach Bóithre) mar thoradh orthu agus a bhfuil luasteorainn de níos mó ná 60 kph orthu. mar atá (féach Léarscáil 3b):

- R238 Bóthar Cheann an Droichid-Bhun Cranncha (mar a bhfuil luasteorainn os cionn 60kph orthu)

D'ainneoin an mhéid thuas, i gcúinsí eisceachtúla, d'fhéadfaí forbairtí a bhfuil tábhacht straitéiseach leo go náisiúnta agus go réigiúnach, a chur san áireamh i gcás go bhfuil tréithe ar leith ag baint leis na háiteanna siúd a chiallaíonn go mbeadh siad ag fóirstean do na forbairtí a bheadh beartaithe, ar acht go soláthraítear do na forbairtí sin mar chuid de phróiseas An Phlean Ceantair Áitiúil nó an Phlean Forbartha, comhairliúchán leis an ÚNB san áireamh.

Féadfaidh an Chomhairle breithniú a dhéanamh ar phointe rochtana nua a chruthú ó úsáid atá ann cheana féin agus atá údaraithe a chuireann deireadh le guaiseacha tráchta ar

~~bhóthar straitéiseach, faoi réir rochtain atá ann cheana féin a dhúnadh. In imthosca eisceachtúla, féadfar rochtain dhíreach a bhreithniú, ar bhonn cás ar chás, i geomhchomhairle leis an NRA nuair is cuí, chun freastal a dhéanamh ar infreastruchtúr straitéiseach nó ar fhorbairt a bhfuil tábhacht réigiúnach ag baint léi.~~

- T-P-17** Tá de bheartas ag an Chomhairle an cháilíocht agus an nascthacht a sholáthraítear tríd an Líonra Straitéiseach Bóithre (Léarscáil 3) a chur chun cinn, faoi réir dálaí timpeallachta nó sábháilteachta, agus dálaí eile pleanála.
- T-P-18** Tá de bheartas ag an Chomhairle a éileamh go ndéantar gach forbairt nua atá beartaithe in aice le Príomhbhóithre Náisiúnta atá ann cheana féin nó atá pleanáilte a chur siar 50m ó imeall seachtrach an charrbhealaigh ach amháin sa chás go bhfuil líne foirgneamh seanbhunaithe ag na foirgnimh atá ann cheana féin agus sa chás sin féadfaidh na foirgnimh nua an líne foirgneamh seanbhunaithe a leanúint.
- ~~**T-P-18** Tá de bheartas ag an Chomhairle a éileamh nach ndéanfar stáisiúin líonta a mbeidh rochtain dhíreach ar bhealaí straitéiseacha de dhíth orthu a bhreithniú lasmuigh den luasteorainn 60kph. Beidh feidhm ag an mbeartas seo leis an líonra straitéiseach bóithre atá leagtha amach i Léarscáil uimh.3.~~
- T-P-19** Is beartas de chuid na Comhairle é a éileamh go ndéanfar aon rochtain nua ar bhóithre straitéiseacha a dheardh de réir Lámhleabhar Deartha an Údaráis um Bóithre Náisiúnta do Bhóithre agus do Dhroichid (DMRB), ag seachaint úsáid na lánáí chasadh ar dheis ach amháin sa chás gur bunaíodh barántas soiléir.
- T-P-20** Is beartas de chuid na Comhairle é Measúnú Tráchtá agus Iompair agus Iniúchadh Sábháilteachta Bóithre a éileamh d'aon fhorbairt a mholann rochtain chuig an Líonra Straitéiseach Bóithre.
- T-P-21** Tá de bheartas ag an Chomhairle seo go n-aithnítear Gleann na Finne mar shuíomh lárnach tíreolaíoch sa Chontae nó gur pointe rochtana suntasach atá ann go dtí an Contae agus tríd an Chontae.

Aer

Aithníonn Comhairle Chontae Dhún na nGall an tábhacht straitéiseach a bhaineann le hAerfort Dhún na nGall agus Aerfort Chathair Dhoire ó thaobh phríomhrochtain idirnáisiúnta, náisiúnta agus réigiúnach chuig/as an gContae a sholáthar.

- T-P-22** Is beartas de chuid na Comhairle é rochtain chuí chuig aerfort Dhún na nGall agus leathnú aerfort Dhún na nGall a eascú agus a fheabhsú faoi réir pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe ar an cheantar.
- T-P-23** Tá de bheartas ag an Chomhairle tograí forbartha a bhainistiú laistigh de cheantar níos leithne Aerfort Dhún na nGall agus aird chuí á tabhairt ar an léarscáil cosanta atá leagtha amach ag deireadh an ailt seo (Léarscáil uimh 4).
- T-P-24** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacaíocht a thabhairt d'Aerfort Dhún na nGall agus é a chur chun cinn mar phríomhshócmhainn iompair agus turasóireachta do Chontae Dhún na nGall.
- T-P-25** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacú le haerfort Chathair Dhoire agus é a chur chun cinn mar shócmhainn infreastruchtúir trasteorann d'oirthear Dhún na nGall.

Seirbhísí Chalafort Mara Agus Farantóireachta

Mar atá leagtha amach in áiteanna eile den phlean, tá ról tábhachtach ag seirbhísí chalafort mhara agus farantóireachta ó thaobh bheogacht shóisialta agus eacnamaíochta an Chontae a chur chun cinn.

- T-P-26** Tá de bheartas ag an Chomhairle forbairt agus leathnú breise ar Ionad Calafóirt na gCealla Beaga a chur chun cinn agus a éascú mar chaladh uisce domhain tráchtála agus fóillíochta a bhfuil straitéis thábhachtach ag baint leis, faoi réir breithnuithe comhshaoil.
- T-P-27** Tá de bheartas ag an Chomhairle na seirbhísí farantóireachta ón gCaisleán Nua go hAird Mhic Giollagáin agus ó Bhun Cranncha go Ráth Maoláin a chur chun cinn, a chothú agus a fheabhsú.
- T-P-28** Tá de bheartas ag an Chomhairle seirbhísí ag Ailt an Chorráin agus ag an gCaisleán Nua a chur chun cinn agus a éascú.

Iarnród

Aithníonn Comhairle Chontae Dhún na nGall na deiseanna sóisialta, eacnamaíochta agus comhshaoil a bhaineann le hathbhunú na seirbhísí iarnróid isteach sa Chontae agus tríd an Chontae. Dá bharr sin, chuir an Chomhairle tús le hobair féidearthachta ar athbhunú na nasc iarnróid san Iarthuaisceart le Slí Iarnróid an Iarthair agus le Baile Átha Cliath agus Béal Feirste araon agus tá sí ag obair leis na Contaetha eile ar feadh na teorann chun an tionscnamh seo a chur chun cinn.

- T-P-29** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacú le soláthar naisc iarnróid idir Geatabhealach nasctha Leitir Ceanainn/Dhoire agus le Sligeach fosta agus tacú le hathoscailt Shlí Iarnróid an Iarthair ó Bhaile Átha an Rí go Sligeach, dá bhrí sin ag tabhairt líonra iarnróid na hÉireann chun críche.
- T-P-30** Tá de bheartas ag an Chomhairle slite iarnróid seanbhunaithe/staire ar fud an chontae a chosaint ar mhaithe le soláthar infreastructúir straitéiseach go príomha (ar nós tionscadail iarnróid/bóithre) agus d'fhorbairt áinéasa ina dhiaidh sin. Ní bhreithneofar úsáidí eile ar fud na slite seo. Sa chás go bhfuil forbairt déanta ar na slite seo, déanfar tailte cóngaracha a d'fhéadfadh deiseanna a chur ar fáil chun constaic den sórt sin a sheachaint agus na bealaí seo a cheangal le chéile arís chun críocha taitneamhachtaí (siúl/rothaíocht) a chosaint chun na críche sin. I ngach constaic áfach, is é an cuspóir is tábhachtaí ná infreastructúr straitéiseach a chur ar fáil.
- T-P-31** Tá de bheartas ag an Chomhairle forbairt chúí na dtionscadal iarnróid ar scála beag atá bunaithe ar thurasóirí sa Chontae a éascú faoi réir breithnuithe comhshaoil agus pleanála eile.

Seirbhísí Bus Agus Tacsáí

Tá ról ríthábhachtach ag seirbhísí bus agus tacsáí i bpobail tuaithe, a nascann ceantair thuaithe le lonnaithe agus le seirbhísí ríthábhachtacha ar nós scoileanna agus cúram sláinte. Tá cineálacha éagsúla iompair bus agus tacsáí ag freastal ar an Chontae, agus tá siad leagtha amach thíos:

- Seirbhísí achar fada luasbhealaigh Bhus Éireann, a cheanglaíonn Dún na nGall le Doire, le Baile Átha Cliath, le Sligeach agus le Gaillimh.
- Cuireann Bus Éireann/Ulster Bus agus oibritheoirí iompair príobháideacha bealaí agus seirbhísí comaitéara aitiúla ar fáil ar fud an Chontae.
- Seirbhísí bus scoile arna bhfeidhmiú thar ceann na Roinne Oideachais agus Eolaíochta.
- Seirbhísí cóiste agus mionbhus príobháideacha chuig Doire, Béal Feirste, Gaillimh, Baile Átha Cliath agus Glaschú.

- Bealaí bus pobail rite faoin Tionscnamh Iompair Tuaithe (RTI).
 - Seirbhísí tacsáí príobháideacha.
 - Seirbhísí tacsáí a mhaoinítear go poiblí ar nós iad sin a fheidhmítear faoi Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (HSE).
- T-P-32** Tá de bheartas ag an Chomhairle forbairt agus feabhsú na saoráidí, cláir agus tionscnaimh iompair a chuireann seirbhísí ar fáil do cheantair uirbeacha agus tuaithe an Chontae araon a éascú.
- T-P-33** Tá de bheartas ag an Chomhairle forbairtí agus cláir iompair chuí atá bunaithe ar thurasóirí agus a bhaineann le sócmhainní turasóireachta straitéiseacha (m.sh Páirc Náisiúnta Ghleann Bheatha agus Sliabh Liag) a éascú.
- T-P-34** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacú le forbairt na dtionscadal agus na dtograí poiblí, leathphoiblí agus pobail a chuireann réitigh iompair nuálacha ar fáil i gceantair thuaithe, i gceantair faoi mhíbhuntáiste agus i gceantair teorann ar nós scéimeanna stad agus síob faoin tuath; roinnt carranna agus scéimeanna roinnt carranna, scéimeanna bus agus tacsáí i gcomhar le heagraíochtaí poiblí, príobháideacha agus pobail ó thuaidh agus ó dheas a éascú faoi réir planála cuí agus forbartha inbhuanaithe an cheantair.
- T-P-35** Tá de bheartas ag an Chomhairle a chinntiú go gcuireann forbairtí ar scála mór infreastruchtúr leordhóthanach ar fáil d'úsáid busanna agus tacsaithe, nuair is cuí, faoi réir ag planáil chuí agus forbairt inbhuanaithe ar an cheantar.

Siúl Agus Rothaíocht

Is iad siúl agus rothaíocht na cineálacha iompair is inbhuanaithe agus is príomhghnéithe ghluaiseachta agus inrochtaine iad i gceantair uirbeacha agus idiruirbeacha. Téann siúl agus rothaíocht chun leasa na timpeallachta agus an daonra trí thruailliú, torann agus plódú tráchta a laghdú chomh maith le stíleanna beatha sláintiúla níos gníomhaí a chur chun cinn.

- T-P-36** Tá de bheartas ag an Chomhairle a chinntiú go ndéanann tograí forbartha bealach na nasc a d'fhéadfadh a bheith ann (ar nós páirceanna líneacha, bóithre, cosáin, slite, rotharbhealaí) a chosaint tríd an láthair atá i gceist sa chás go mbreithníonn an t-údarás planála go bhfuil deis straitéiseach ann chun nasc idir nó chuig na ceantair atá buailte ar a chéile a chur ar fáil.
- T-P-37** Tá de bheartas ag an Chomhairle a chinntiú go gcuimsíonn dearadh agus leagan amach na forbartha ilchónaithe, pobail, tionscail agus tráchtála ar scála mór na forálacha leithleacha agus éifeachtacha maidir le gluaiseachtaí coisithe agus tráchta feithicle lastigh den láthair agus den cheantar áitiúil.
- T-P-38** Tá de bheartas ag an Chomhairle a chinntiú go gcuireann tograí forbartha ar scála mór infreastruchtúr siúil agus rothaíochta ar fáil.
- T-P-39** Tá de bheartas ag an Chomhairle a éileamh go gcuirfidh forbairtí soláthar cuimsitheach ar fáil, nuair is cuí, ionas go mbeidh daoine le riachtanais gluaiseachta speisialta in ann rochtain a fháil orthu de réir sárchleachtas reatha.
- T-P-40** Tá de bheartas ag an Chomhairle bealaí siúil agus rothaíochta fada comhnaschta a spreagadh agus a éascú mar roghanna eile ar an charr, go háirithe i gceantair thuaithe, idir bailte.
- T-P-41** Tá de bheartas ag an Chomhairle tacú le cothabháil, le feabhas agus le leathnú An Líonra Rothaíochta Náisiúnta agus é sin a éascú.

 **County Donegal
Development Plan
2012 - 2018**

**Plean Forbartha
Contae Dhún na nGall
2012 - 2018**

Map 3 A / Léarscáil 3 A

**Strategic Transport Network
Líonra Iompair Sraitéiseach**

- Strategic Road Network
Gréasán Bóithre Straitéiseacha
- National Roads
Bóithre Náisiúnta
- Regional Roads
Bóithre Réigiúnaíoch
- Airport
Aerfort
- Strategic Ports
Caisfort Straitéiseach

 **County Donegal
Development Plan
2012 - 2018**

**Plean Forbartha
Contae Dhún na nGall
2012 - 2018**

Map 3 B / Léarscáil 3 B

**Roads to which
Policy T-P-16 applies
Bóithre lena mbaineann
Polasaí T-P-16**

National Roads (& R238 Bridgend
to Bun Cranna) and to which policy
T-P-16 applies.

 Bóithre Náisiúnta (& R238 Coann
an Droichid go Bun Cranna)
agus lena mbaineann polasaí T-P-16

 Regional Roads
Bóithre Réigiúnacha

